

E-Prymusik z Kropeczką nr 9

Polskie przysłowia ludowe na maj

1. Chłodny maj, dobry urodzaj.
2. Ciepły kwiecień, mokry maj - będzie zboże jako gaj.
3. Częste w maju grzmoty rozpraszają chłopom zgryzoty.
4. Deszcz majowy, chleb gotowy.
5. Kiedy mokry maj, będzie żyto jako gaj.
6. Dużo chrapaszczy w maju, proso będzie niby w gaju.
7. Gdy kukulka kuka w maju, spodziewaj się urodzaju.
8. Gdy maj jest przy pogodzie, nie bywają siana w szkodzie.
9. Gdy się maj z grzmiotem odezwie na wschodzie, rok sprzyja sianu i zbożu w urodzie.
10. Grzmot w maju nie szkodzi, sad dobrze obrodzi.
11. Grzmot w maju sprzyja urodzaju.
12. Jeśli w maju grzmot, rośnie wszystko w lot.
13. Kiedy lipa w maju kwitnie, to w ulach miód zawisnie.
14. Na pierwszego maja szron obiecuje dobry plon.
15. Pierwszego maja deszcz, nieurodzaju wieszcz.

DLACZEGO MAJ JEST MAJEM?

Nazwa miesiąca pochodzi od łacińskiej nazwy *Maius*. Miesiąc ten ma nazwę bogini Mai, matki boga Merkurego. Została ona zapożyczona przez większość języków europejskich. W języku polskim określenie "maić" oznacza tyle samo, co stroić. Staropolska nazwa maja brzmiała *trawień*. Maj i marzec to jedyne miesiące, których polska nazwa wywodzi się z łacińskiej i nie ma słowiańskiego rodowodu.

Słowo maj stanowi również określenie młodej ziemi, która w całej swej krasie występuje w tym miesiącu. Według starej legendy Bóg Ojciec w maju stworzył świat.

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

2 MAJA

Od czasu powstania Państwa Polskiego wykorzystywano różne flagi, jednakże na wszystkich widniała biel oraz wizerunek orła na czerwonym tle. Później pojawiła się flaga składająca się z czerwono-biało - czerwonych pasów z go-dłem.

3 maja 1992 r. za barwy narodowe naszego kraju uznano biel i czerwień. Jednak dopiero 7 lutego 1831 roku ustawę te uchwalił Sejm Królestwa Polskiego. Oficjalnie wizerunek polskich barw narodowych oraz wygląd flagi uregulowano ustawą z dnia 1 sierpnia 1919 r. dokument ten zawierał opis flagi polskiej, która miała składać się z dwóch prostokątów w kolorze białym i czerwonym. Barwy flagi zostały wzięte z herbu Królestwa Polskiego którymi był biały orzeł na czerwonej tarczy. Mimo że barwy naszej flagi wynikają z kolorystyki herbu znany legendy na temat ich pochodzenia.

Najbardziej znana opowiada o Lechu, Czechu i rusie. Legenda ta opowiada o białym orle widzianym na tle czerwonego zachodzącego słońca. Znaczący flagi dodają, że biel symbolizuje niepokalanie i uczciwość a czerwień to odwaga i waleczność. Sejm 20 lutego 2004 r. ustanowił Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, który będzie obchodzony co roku 2 maja jako święto państwowe. Wybór dnia podyktowany był chęcią powiązania obchodów ze Świętem konstytucji 3 Maja. Dodatkowo dzień ten związany jest z dniem Polonii i Polaków za Granicą. Trzeba dodać, że w tym dniu wypada rocznica zawieszenia polskiej flagi na Kolumnie Zwycięstwa i Reichstagu w 1945 r. w trakcie walk o Berlin. Natomiast w czasach PRL-u 2 maja zdejmowano flagi, aby nie były wywieszane w trakcie Święta Konstytucji 3 Maja.

Przygotowała Maja Świrbut

Święto Konstytucji 3 Maja

Polskie święto państwowe obchodzone 3 maja w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Dzień ten jest dniem wolnym od pracy.

Ciekawostki:

-Konstytucja 3 Maja została ustanowiona ustawą rządową przyjętą tego dnia przez Sejm Czteroletni.

-Została zaprojektowana w celu zlikwidowania obecnych od dawna wad opartego na wolnej elekcji i demokracji szlacheckiej systemu politycznego Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

-Data wydania Konstytucji to 3.05.1791.

Przygotowała Zuzanna Stasiuk

Międzynarodowy Dzień Strażaka

4 Maja

Święto zainicjował australijski strażak J.J. Edmondson z Melbourne na pamiątkę tragicznie zmarłych pięciu kolegów-strażaków (Matta, Stuarda, Jasona, Garry'ego i Chrisa) 2 grudnia 1998 roku w Linton. Próbowali ratować czyjeś życie i mienie w czasie pożaru, jak robią to strażacy na całym świecie. Jako wyraz szacunku dla poległych strażaków i wsparcie dla ich rodzin, Country Fire Authority [CFA] (Straż Pożarna w stanie Wiktorii, Melbourne, w Australii, składająca się w głównej mierze z wolontariuszy) i Victorian community (Wspólnota, społeczność

st. Wiktorii) przyjęła sobie za symbol czerwono-niebieską wstążkę. Kiedy po raz pierwszy informacja ta trafiła do społeczności internetowej odzew był natychmiastowy od załóg strażackich z USA, które przyjęły noszenie symbolu nie tylko w tym dniu. Taki odzew zza oceanu oraz listy napływające z różnych stron świata po tragedii, skłoniły właśnie JJ Edmondsona, aby z nadejściem 1999 roku CFA, organizacja uznana na arenie międzynarodowej.

MDP Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza (MDP)

Komórka organizacyjna jednostki Ochotniczej straży pożarnej, która jest powoływana na podstawie Statutu OSP przez zarząd organizacji, który w tej sprawie podejmuje stosowną uchwałę.

MDP powołuje się w celu szerszego zainteresowania młodzieży działalnością społeczną na rzecz ochrony przeciwpożarowej oraz przygotowania jej do bezinteresownej służby w szeregach OSP. Jej członkami mogą być dziewczęta i chłopcy w wieku do 18 lat. Dolną granicę wieku wyznacza statut danej OSP. Podstawowe zadania MDP to m.in.: udział w zapobieganiu pożarom poprzez oddziaływanie na środowisko w celu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych; podnoszenie wiedzy i umiejętności swoich członków w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej; organizowanie działalności kulturalno-oświatowej w środowisku z uwzględnieniem problematyki ochrony przeciwpożarowej; rozwijanie sprawności fizycznej członków poprzez uprawianie różnych dyscyplin sportowych i turystyki; podejmowanie i realizacja zadań pożytecznych dla ochrony przeciwpożarowej i drużyny oraz macierzystej OSP; działalność, wolontarystyczna.

To zdjęcie przedstawia naszą remizę i młodzieżową formację wraz z druhem Panem Kamilem Bącelą - absolwent szkoły w Gardnie.

Dzień Europy

Święto europejskich państw obchodzone jest 5 lub 9 maja. W krajach, które są członkami Rady Europy, a nie są członkami Unii Europejskiej, preferowane jest obchodzenie Dnia Europy 5 maja, natomiast w państwach Unii Europejskiej obchodzi się go oficjalnie 9 maja.

Dzień 9 maja jest oficjalnym symbolem Unii Europejskiej. Został ustanowiony w rocznicę przedstawienia planu utworzenia Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, znanego jako Plan Schumana, przez Roberta Schumana 9 maja 1950. Dzień ten czasami, dla odróżnienia od Dnia Rady Europy, nazywany jest Dniem Unii Europejskiej. Nie jest to jednak poprawna nazwa, gdyż według uchwały Parlamentu Europejskiego dzień ten jest nazywany Dniem Europy i taka jego nazwa figuruje we wszystkich oficjalnych dokumentach i materiałach Unii Europejskiej.

15 lat Polski w Unii Europejskiej – Polska jest członkiem Unii Europejskiej od 1 maja 2004 na mocy Traktatu akcesyjnego podpisanego 16 kwietnia 2003 roku w Atenach stanowiącego prawną podstawę przystąpienia (akcesji) Polski do Unii Europejskiej. Faktyczny proces integracji Polski rozpoczął się w Atenach 8 kwietnia 1994 roku z chwilą złożenia przez Polskę wniosku o członkostwo w Unii Europejskiej i potwierdzenia go przez wszystkie państwa członkowskie podczas konferencji w Es-sen 9–10 grudnia 1994 roku.

Przygotowała Kornelia Miarowska

Międzynarodowy Dzień Muzeów

Coroczne święto obchodzone 18 maja, ustanowione w Moskwie 28 maja 1977 roku, przez Międzynarodową Radę Muzeów ICOM, (International Council of Museums), działającą przy UNESCO. Stwarza ono okazję, dla specjalistów od muzeów, do wywiązania się z zadań na rzecz społeczeństwa i jego rozwoju, oraz zwrócenia uwagi na wyzwania, przed którymi stają muzealnicy w myśl dewizy Rady. Organizacja obchodów

święta należy do placówek w poszczególnych krajach. W tym dniu, na całym świecie, organizowany są wystawy, seminaria i spotkania. Od 1992 dzień ten jest obchodzony pod innym hasłem, który ustala Komitet Doradczy ICOM-u.

„Muzea są ważnym środkiem wymiany kulturalnej, wzbogacania kultur i rozwoju wzajemnego zrozumienia, współpracy i pokoju między narodami.”

Przygotowała Anastazja Szostek

Dzień Praw Zwierząt 22 maja

Prawa zwierząt opierają się na twierdzeniu, że zwierzęta są istotami czującymi, zdolnymi docenić wartość swojego życia i z tego względu należą im się prawa, które chronią ich autonomię. Jako istoty żywe i zdolne odczuwać cierpienie powinny być traktowane tak, aby tego cierpienia nie odczuwały. Pamiętajmy o tym każdego dnia.

Przygotowała Zuzanna Stasiuk

26 Maja Dzień Mamy

Dzień Mamy to święto obchodzone jako wyraz szacunku dla wszystkich mam. Data obchodów Dnia Matki zależy od kraju, w którym jest świętowany. W Polsce obchodzone jest 26 maja. Po raz pierwszy w Polsce Dzień Matki świętowano w Krakowie w 1923 roku. W Polsce przedwojennej obchodzono Dzień Matki (wydaje się, że nie było ustalonej corocznej daty, np. niedziela 13 maja 1934 roku, niedziela 7 maja 1939 roku), przy czym ich organizacją zajmował się PCK.

Dzień Matki był obchodzony jako ważne święto w Generalnym Gubernatorstwie podczas okupacji niemieckiej.

Obecnie w Polsce święto to przypada na 26 maja. W tym dniu matki są zwykle obdarowywane laurkami, kwiatami oraz różnego rodzaju prezentami przez własne dzieci, rzadziej inne osoby. Święto to ma na celu okazanie matkom szacunku, miłości i podziękowania za trud włożony w wychowanie.

Pochodzenie Dnia Matki

Święto to pochodzi ze starożytnej Grecji i Rzymu. Wtedy czczono Matki-Boginie, opiekujące się światem, zapewniające urodzaj i płodność.

W Anglii święto matek nazywano "niedziela u matki", było to jednak raczej święto religijne. Matkom składano wizytę w kościele. Był to też dzień wolny od pracy. W znanej nam formie święto wróciło do Anglii po II wojnie światowej.

W Stanach Zjednoczonych Dzień Matki obchodzony jest w drugą niedzielę maja.

O świętowanie dnia mam walczyły Ann Marie Reeves Jarvis i znana amerykańska abolicjonistka, Julia Ward Howe. Ostatecznie święto ustanowiono dzięki córce Ann Jarvis, która podjęła walkę rozpoczętą przez matkę.

Najpopularniejszym terminem Dnia Matki jest druga niedziela maja. Kraje, które wtedy świętują: Australia, Austria, Belgia, Brazylia, Kanada, Chile, Chiny, Kolumbia, Kuba, Chorwacja, Czechy, Dania, Estonia, Ekwador, Finlandia, Niemcy, Grecja, Hongkong, Indie, Japonia, Łotwa, Malta, Malezja, Holandia, Nowa Zelandia, Peru, Portoryko, Filipiny, Singapur, Słowacja, Republika Południowej Afryki, Szwajcaria, Republika Chińska, Turcja, Ukraina, Stany Zjednoczone, Włochy, Wenezuela.

W Indonezji święto mam obchodzone jest 22 grudnia. W licznych krajach Dzień Matki obchodzony jest razem z Międzynarodowym Dniem Kobiet 8 marca.

Ciekawe zwyczaje ze świata

Dzień Matki jest podobnie obchodzony na całym świecie - w ponad 40 krajach. Ciekawie obchodzi się go np. we Włoszech. Dzieci pieką wtedy mamom (z pomocą rodziców) ciastka w kształcie serc.

W Jugosławii popularny jest zwyczaj zwany "łózkowym więzieniem". Dzieci nie wypuszczają swoich mam z łóżka, jeżeli nie dostaną od nich słodyczy. W zamian za to pomagają im w domowych obowiązkach, tak by mogły wypoczywać.

W Stanach Zjednoczonych od 1914 r. Dzień Matki jest świętem narodowym.

15 Maja Dzień Rodziny

Międzynarodowy Dzień Rodzin – święto obchodzone 15 maja, ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 września 1993.

Celem obchodów jest pogłębienie świadomości społeczeństwa na temat problemów rodziny.

Międzynarodowy Dzień Rodzin służy zwróceniu uwagi społeczeństw na niezwykle istotną rolę rodziny, lecz także na problemy, z jakimi się ona boryka. Rozwijanie społecznej świadomości na temat sytuacji rodzin, ich potrzeb i problemów, ma wpływ na ukierunkowane realizowanie prorodzinnej polityki społecznej w wielu krajach.

Rodzina, to najważniejsze i najlepsze środowisko dla bezpiecznego, harmonijnego rozwoju każdego dziecka: szczęśliwa rodzina, to szczęśliwe dzieci.

Bliskie, serdeczne relacje z rodziną i krewnymi to podstawa szczęśliwego funkcjonowania każdego z nas. Dlatego Międzynarodowy Dzień Rodziny jest ważnym świętem. Każdy dobrze wie, jak ważna jest dla nas Rodzina. Jak bardzo ważne są dobre relacje pomiędzy nami, wzajemne porozumienie, miłość i szacunek. Dzięki rodzinie od najmłodszych lat poznajemy wszystko to, co jest ważne w naszym życiu.

Skąd wziął się Dzień Matki?

Historia Anny Jarvis

Anna Jarvis oddała wiele lat swojego życia i rodzinny majątek na wyznaczenie i promowanie Dnia Matki. Dzięki jej staraniom święto to stało się świętem narodowym w Stanach Zjednoczonych, skąd rozprzestrzeniło się

na cały świat.

Anna Jarvis, przyszła propagatorka Dnia Matki, urodziła się 1 maja 1864 roku jako dziewiąte z jedenaściorga dzieci Ann Marie i Granville Jarvis w małym Webster w Wirginii Zachodniej. Kiedy Anna miała półtora roku, jej rodzina przeniosła się do leżącego nieopodal miasteczka Grafton. Tutaj Anna spędziła całe dzieciństwo, tutaj chodziła do szkoły. Gdy miała 12 lat, była świadkiem, jak w czasie klasowej modlitwy na zakończenie lekcji jej matka - nauczycielka i aktywistka społeczna powiedziała: "Mam nadzieję, że ktoś kiedyś ufunduje dzień upamiętniający wszystkie matki za ich niezrównane zasługi, które oddały ludzkości w każdej dziedzinie życia. Mają do tego prawo". Anna nigdy nie zapomniała tych słów. Po śmierci matki Anna Jarvis rozpoczęła intensywne zabiegi, by spełnić to życzenie. Przez kolejne długie miesiące wykorzystywała wszystkie dostępne środki, by uczynić Dzień Matki świętem narodowym. Napisała setki listów do ustawodawców, kadry kierowniczej i przedsiębiorców zarówno na poziomie stanowym, jak i ogólnokrajowym. 10 maja 1908 roku w trzecią rocznicę śmierci swojej matki Anna Jarvis przygotowała w kościele św. Andrzeja w Grafton pełny program uroczystości upamiętniających wszystkie matki.

Anna Jarvis

Cel na ten dzień zdefiniowała w telegramie informującym o wydarzeniu: "(...) aby obudzić drzemącą synowską miłość i wdzięczność tym, które nas urodziły. By wymazać ochłodzenie w stosunkach między nami. By być coraz bliżej serc naszych matek. By rozpromieniać ich życie. By okazać, że są dla nas ważne. By przypomnieć nam nasze powinności, zanim będzie za późno. Poprzez słowa, prezenty, gesty miłości i w każdy inny sposób powinniśmy sprawiać codziennie im przyjemność i stale mieć je w pamięci. Jeśli nie ma Cię w domu, to napisz do niej i powiedz o jej dobrych cechach, o jej szlachetności, wielkoduszności i o tym, jak ją kochasz, bo miłość matek odradza się każdego dnia". Na tę uroczystość kupiła i rozdała 500 sztuk goździków, ulubionych kwiatów swojej matki.

Tego samego dnia po południu John Wanamaker zorganizował uroczystości w audytorium swojego domu handlowego w Filadelfii. Obchody cieszyły się olbrzymim zainteresowaniem, również ze względu na żarliwą prelekcję Anny Jarvis. Salę na 5 tys. osób przekroczyło trzy razy więcej ludzi. Po zakończeniu uroczystości wybrano oficjalny komitet Dnia Matki. Jego członkami zostali: Anna Jarvis, John Wanamaker, H.I. Heinz, Claude Jarvis (brat Anny Jarvis) i Norman Kendall. W krótkim czasie święto zyskało szerszy rozgłos. W 1909 roku już czterdzieści pięć stanów Ameryki Północnej oraz Puerto Rico, Hawana, Kanada i Meksyk świętowały ten dzień. Znakiem rozpoznawczym były białe i czerwone goździki.

***Mamo, Mamo, Coś Ci dam!
Małe serce, które mam!
A w tym sercu róży kwiat,
Mamo, Mamo, żyj 100 lat!***

Dzisiaj Dzień Matki w Stanach Zjednoczonych jest jednym z najbardziej handlowych świąt w USA. Z tej okazji Amerykanie wydają olbrzymie sumy pieniędzy na posiłek w restauracji, kwiaty, biżuterię

dla matek, zabiegi w spa i oczywiście kartki z życzeniami. Nic w tym złego, ale Anne Jarvis nie chodziło o taki sposób oddania szacunku rodzicielkom. Na pewno jednak cieszyłyby się, widząc, że Dzień Matki obchodzony jest na całym świecie.

Anna Jarvis przez resztę życia pracowała jako nauczycielka. Nigdy nie wyszła za mąż ani nie miała dzieci. Jesień życia spędziła, opiekując się swoją niepełnosprawną siostrą Lille. Po jej śmierci w 1944 roku, została zupełnie sama. Ze względu na pogarszające się zdrowie, przyjaciele umieścili ją w sanatorium w Pensylwanii. Tam Anna Jarvis doczekała swych ostatnich dni. Zmarła 24 listopada 1948 roku w wieku 84 lat. Została pochowana obok swojej matki na cmentarzu West Laurel Hill w Filadelfii. W dniu jej pogrzebu dzwon kościoła św. Andrzeja wybił na jej cześć 84 razy. W 1979 roku jej dom został wpisany na listę Narodowego Rejestru Miejsc Historycznych.

Źródło: onet.pl

Przygotowała Marika Marczuk

***Słowa Twoje zawsze koją,
dom Twój moją jest ostoją.
Twoje porady sobą chłonę,
miłość składam w Twoje dłonie.
Tak przykładnie przy mnie
trwasz,
dajesz wszystko mi, co masz.
Spokój w Tobie niesłychany,
serca ciepłem rozświetlany.
Twarz - natura wygładzona,
czasem wprost nieporuszona.
Słów brakuje Twojej osobie
i nikt się nie równa Tobie!
A mi właśnie jest to dane,
mieć tak wyjątkową Mamę!***

Światowy dzień bez papierosa

Papieros to wyrób tytoniowy, który składa się z rurki wykonanej z cienkiej bibułki, wewnątrz której znajduje się mieszanka spreparowanych liści różnych odmian tytoniu.

Podczas palenia papierosa uwalnia się dym zawierający nikotynę oraz wiele innych szkodliwych, w tym także rakotwórczych substancji chemicznych. Substancje te wnikają do krwi palacza wywierając na jego organizm szkodliwy wpływ.

Palenie papierosów kilkukrotnie zwiększa ryzyko zachorowania na złośliwe nowotwory: przełyku, jamy ustnej, płuc, nerek, żołądka i trzustki. Zwiększa się także ryzyko zachorowania na chorobę niedokrwienną serca, tętniaka aorty, miażdżycę tętnic, wrzody żołądka i dwunastnicy.

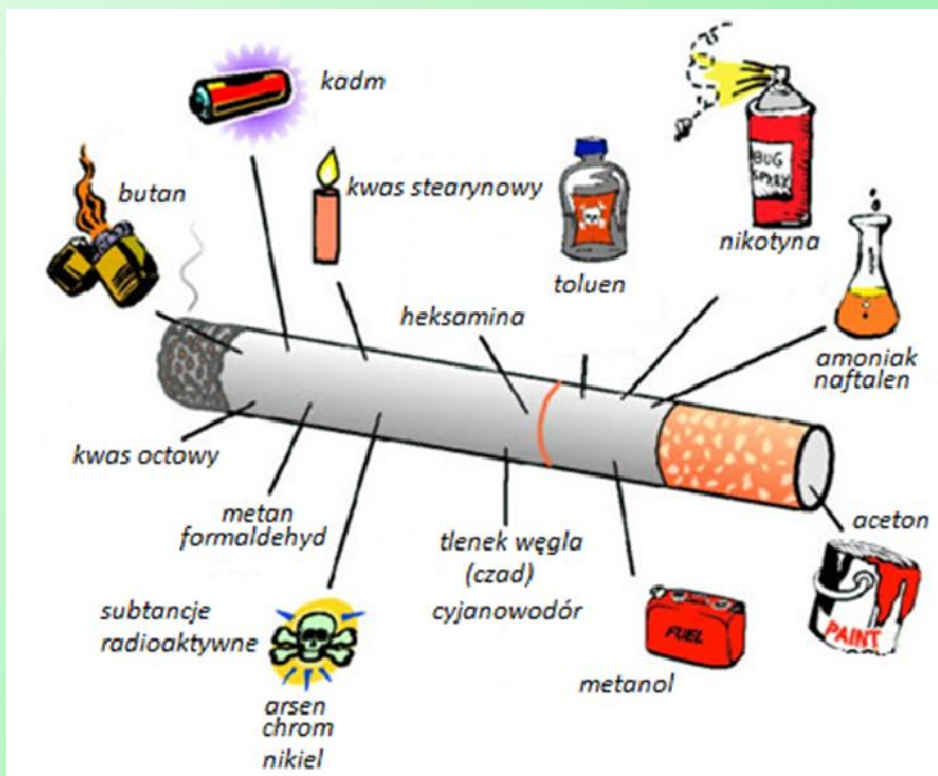
Dzieci są szczególnie wrażliwe na składniki dymu tytoniowego. Bierna narażenie dzieci na dym tytoniowy powoduje choroby układu oddechowego – przewlekły kaszel, duszności, astmę, zapalenia oskrzeli i płuc. Dodatkowo u dzieci narażonych na wdychanie dymu papierosowego występuje podwyższone ryzyko zachorowania na raka płuc w wieku dorosłym, nawet jeśli nie będą palić.

Palenie papierosów prowadzi do uzależnienia:

- uzależnienie psychiczne – nawyk wykonywania pewnych czynności w określonych sytuacjach, w określonym czasie
- uzależnienie fizjologiczne – uzależnienie od substancji chemicznej zawartej w papierosach – NIKOTYNY

Nikotyna pobudza uwalnianie w mózgu dopaminy i noradrenaliny, które odpowiadają za odczuwanie przyjemności po zapaleniu papierosa. Podczas palenia papierosa u palacza poprawia się humor, pojawia się stan ożywienia, wzrost koncentracji, uspokojenie. Jednak po wypaleniu papierosa stężenie tych substancji zaczyna spadać, co powoduje drażliwość, frustrację, gniew czy trudności w koncentracji. Aby uniknąć tych dolegliwości palacz sięga po kolejnego papierosa. Tak powstaje uzależnienie, które porównywalne jest do uzależnienia od narkotyków.

31 maja każdego roku obchodzony jest Światowy Dzień bez Papierosa. Dzień ten został ustanowiony przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) w 1987 roku i ma na celu zwrócenie uwagi całego świata na powszechność palenia papierosów i negatywne skutki zdrowotne z tym związane.

Skład chemiczny papierosa

Przygotował Grzegorz Marciniak

Z Panią Aleksandrą Kupnicką o pracy w świetlicy

1. Na czym polega praca nauczyciela – wychowawcy świetlicy?

Praca nauczyciela – wychowawcy świetlicy polega głównie na zorganizowaniu opieki wychowawczej, pomocy w nauce, stworzeniu możliwości do nauki własnej, rozwijaniu zainteresowań, kształtowaniu właściwych postaw wobec współczesnych zagrożeń, nawyku pożytecznego organizowania czasu wolnego. Do moich obowiązków należy również koordynowanie dowozami i odwozami dzieci do szkoły.

2. Jakie zajęcia w świetlicy uczniowie lubią najbardziej?

Zajęcia w świetlicy są zindywidualizowane do wieku dziecka, co wykazuje iż dzieci młodsze czyli klasy I – III preferują zajęcia plastyczne – techniczne, zaś klasy starsze gry planszowe, karciane, relaksacje przy muzyce.

3. Jakie trudności są w pracy świetlicy?

Głównym problemem jest praca w grupie mieszanej wiekowo co wiąże się głównie z zachowaniem dyscypliny. Różne grupy wiekowe wiążą się ze specyficznymi zachowaniami charakterystycznymi dla każdego dziecka w danym okresie rozwojowym. Trudnością jest sprawowanie odpowiedzialności za całość grupy a także dostosowanie zajęć do możliwości intelektualnych i manualnych dzieci, tak aby nie były one za trudne bądź łatwe.

4. Jaką funkcję pełni świetlica w pracy i funkcjonowaniu szkoły?

Głównym celem funkcjonowania świetlicy jest zapewnienie opieki wychowawczej, tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce oraz rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień wychowanków. Do podstawowych zadań świetlicy należy: zapewnienie opieki przed i po zajęciach lekcyjnych, pomoc w odrabianiu zadań domowych, organizowaniu zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, współpraca z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań – opiekuń-

czych i wychowawczych szkoły wynikających z jej programu wychowawczego oraz rocznych planów pracy. Opieka nad grupą dojeżdżającą na basen, opieka nad dziećmi podczas posiłków oraz doraźna opieka nad grupami klas.

5. Czy lubi Pani swoją pracę? Dlaczego?

Bardzo lubię swoją pracę. Najbardziej jednak kontakty i rozmowy z uczniami – to do mnie często przychodzą ze swoimi problemami (szkolnymi a często i rodzinnymi), świadomość, że mogę im pomóc daje mi satysfakcję i utwierdza mnie w przekonaniu, że jestem właściwą osobą na właściwym miejscu.

**Wywiad przeprowadził
Aleksander Cierlecki**

Poprawna Polszczyzna

Odmiana słowa - półtora. Wiele osób myli się, i zamiast półtora, pisze półtorej lub na odwrót. Więc pozostaje pytanie, kiedy się używa półtora a kiedy półtorej?

W rodzaju męskim i nijakim mówimy:
półtora - dnia, tygodnia, miesiąca, roku, tysiąclecia,

w rodzaju żeńskim natomiast:
półtorej - minuty, sekundy, godziny, epoki, ery.

Przygotowała Anastazja Szostek

Mini Słownik Języka Angielskiego

Dzień Dobry - Good Morning

Dowidzenia - Good Bye

Przepraszam (np. W którą stronę iść ?) - Excuse Me (np. Which way to go ?)

Czy mogę prosić o... - Can I ask for...

Szanowna Pani - Dear Madam

Czy mogę Ci pomóc? - Can I help you?

Dziękuję - Thank You

Jak się masz ? - How are You

Gratuluje - Congratulates

Dobry Wieczór - Good evening

Przygotowała Kornelia Miarowska

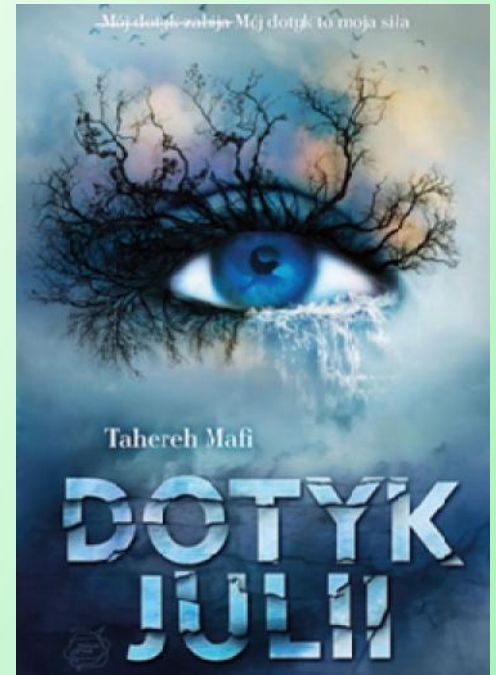
Dotyk Julii - Tahereh Mafi

Nikt nie wie, dlaczego dotyk Julii zabija. Bezwzględni przywódcy Komitetu Odnowy chcą wykorzystać moc dziewczyny, aby zawładnąć światem. Julia jednak po raz pierwszy w życiu się buntuje. Zaczyna walczyć, bo u jej boku staje ktoś, kogo kocha. Bestsellerowa powieść, która podbiła serca czytelniczek na cały świecie.

Książka jest niesamowicie wciągająca.

Świat Julii jest przedziwny i naprawdę nie wiem, co mam

o tym wszystkim sądzić, ale jestem pod takim wrażeniem, że inna ocena nie wchodzi w grę. Dystopia z dziwnym wątkiem miłosnym, bo tak naprawdę nie wiadomo, kto jest kim, kto jest dobry, a kto jest zły; moje uczucia do bohaterów zmieniają się z każdą przewróconą stroną, żeby po przeczytaniu zakończenia, w końcu się ustakować.

Tahereh Mafi jest pisarką amerykańską. Urodziła się w Connecticut w 1988 roku. Obecnie mieszka w Santa Monica w Kalifornii. Jej debiutem literackim była powieść łącząca w sobie cechy romansu i fantastyki naukowej "Dotyk Julii" z 2011 roku, doskonale przyjęta przez czytelników nie tylko w USA. Do tej pory wydała kilka powieści - kontynuacji swojego debiutu, które znalazły się na liście bestsellerów "New York Times" oraz "USA Today". Jest żoną pisarza Ransoma Riggsa.

Tahereh Mafi

Przygotowała Wiktoria Kowalewska

ARCHIDIECEZJALNE DNI MŁODYCH

W majówkę chętni z naszej szkoły pojechali z naszymi katechetkami na Archidiecezjalne Dni Młodych. Nasz grupa była w składzie: Pani Basia- opiekun, Pani Ewa-opiekun, Aleksander Cierlecki, Oskar Wąsiel, Martyna Piotrowska, Agata Szatan, Justyna Ruszczycka, Mikołaj Borsuk, Gabrysia Drabik, Elwira Drabik, Jakub Kubiak, Julia Kupnicka, Kaja Sowa, Sylwia Ligorowska, Ada Respondewska, Hania Grynkiewicz.

Dzień 1

Archidiecezjalne Dni Młodych rozpoczęły się o godzinie 12 uroczystą mszą świętą. Oczywiście nasza grupa przyjechała trochę wcześniej aby przygotować sobie miejsce do spania i się rozpakować. Po mszy świętej był obiad, a po obiedzie warsztaty tematyczne. Wybór warsztatów był ogromny od pszczelarskich po sportowe. Po prawie 3 godzinnych warsztatach odbył się koncert uwielbienia, kupiliśmy sobie wtedy ogromne zapiekanki ze stojących na stadionie budkach, kolacja i wieczorna adoracja w kościele. Po tych wszystkich wydarzeniach poszliśmy do naszej szkoły aby się umyć i iść spać.

Dzień 2

Już o godzinie 8 rano odbyło się śniadanie, a po nim modlitwa poranna oraz misyjne świadectwa z prawdziwego zdarzenia. Odwiedził nas na przykład profesor Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Katecheta z Chojny i wiele innych wspaniałych osób. Następnie mieliśmy czas wolny- poszliśmy wtedy na lody i do supermarketu zrobić zakupy na koncert. Kolejnym punktem programu była msza święta, obiad i przegląd kultury- można było obejrzeć komedię, przedstawienie, spotkać się z gościem misyjnym i wiele innych rzeczy. Gwoździem programu był oczywiście koncert sławnego chóru Sound and Grace.

No a potem standardowo modlitwa, kąpiel i spać.

Dzień 3

Trzeciego dnia rano pakowaliśmy się już, potem było śniadanie i czas tańca i zabawy, a o 12 odbyła się uroczysta msza święta. Po mszy wszyscy wróciliśmy szczęśliwi do domu.

Przygotował Aleksander Cierlecki

WYCIECZKA DO GDAŃSKA

Od 13 do 15 maja klasa 6a i 3a SP udały się na wycieczkę do Trójmiasta razem z Paniami: Agnieszka Drabik, Beata Borsuk i Barbarą Sobczak.

DZIEŃ 1

O 6:00 wyjechaliśmy spod budynku szkoły na wycieczkę do Trójmiasta, pełni entuzjazmu i z przeczuciem dobrej zabawy. Do Łeby położonej na wybrzeżu jechaliśmy około 5 godzin, zwiedzaliśmy tam ruchome wydmy- ogromne piaskowe góry usypane przez wiatr. Do wydym dojechaliśmy meleksami- wózkami akumulatorowymi. Po wydmach przyszedł czas na latarnię morską Rozewie, dokładnie ją zwiedziliśmy i oczywiście zakupiliśmy pamiątki. Kolejnym przystankiem był nasz pensjonat we Władysławowie, rozpakowaliśmy się i poszliśmy na kolację. Następnie udaliśmy się na boisko by pograć w różne gry zespołowe. Wyczerpani po całym dniu udaliśmy się do pensjonatu wykapać się i pójść spać.

DZIEŃ 2

Drugiego dnia po śniadaniu wyjechaliśmy do Gdańska, zwiedziliśmy w nim m.in. Zieloną Bramę, Żurawia, Rynek, Fontannę Neptuna. Widzieliśmy również rzekę przepływającą przez Gdańsk – Motławę. Zobaczyliśmy również Westerplatte, którego bohaterowie są patronami naszej szkoły, to tam rozpoczęła się II wojna światowa. Po atrakcjach historycznych przyszedł czas by zwiedzić gdański stadion piłkarski Energa. Widzieliśmy trybuny, murawę, szatnie piłkarskie, loże VIP. Byliśmy również w znajdującym się na terenie stadionu muzeum drużyny Lechia Gdańsk. Po Gdańsku przyszedł czas na Sopot. Byliśmy na moło oraz widzieliśmy Krzywy Domek, nie zabrakło również gofrów. Po tylu atrakcjach wróciliśmy na kolację do pensjonatu.

DZIEŃ 3

W ostatnim dniu naszej podróży dużo się działo. Zapakowani po śniadaniu ruszyliśmy do Gdyni na interaktywną wystawę do Centrum Eksperyment. Na Początku byliśmy na warsztatach a potem na wystawie. Można było wejść do ludzkiego serca, przeczyć prawą fizyki, zobaczyć jak ciężko jeździ się na wózku inwalidzkim. Następnie zwiedziliśmy wybrzeże i okręt wojenny „Błyskawica”. Potem ruszyliśmy w trasę do Gardna z przystankiem oczywiście na Mc Donalda. Z wycieczki wróciliśmy zadowoleni i szczęśliwi.

WYCIECZKA DO KRAKOWA

W niedzielę 19 maja o 22.45 spotkaliśmy się wszyscy pod szkołą, wszyscy wrzuciliśmy swoje ciężkie walizki do autokaru, zapoznaliśmy się z naszym przewodnikiem: Panem Damianem oraz przywitaliśmy się z naszymi super opiekunkami: Panią Anią Kwaśnicą oraz Panią Ewą Mular. Klasa 7a, 3a gim., 3b gim. i 2 dziewczynki z 7b się przywitały ze wszystkimi, więc ruszyliśmy w podróż. Nie mogło się odbyć podczas paru postojów na rozprostowanie nóg czy zjedzenie czegoś ciepłego lub skorzystania z WC w trakcie. Około 9.00 dotarliśmy szczęśliwi do Krakowa, tu się zaczęła nasza podróż. Po śniadaniu i toalecie poszliśmy zwiedzać m.in Barbakan, Bramę Floriańską oraz Kościół Mariacki. O 15.00 zrobiliśmy sobie przerwę na posiłek i komunikacją miejską przejechaliśmy do schroniska, w którym mieliśmy nocleg przez naszą całą wesołą wycieczkę. Pogoda pierwszego dnia nam dopisała. Rozpakowaliśmy w pokojach nasze walizki i się zakwaterowaliśmy, padaliśmy z nóg, jednak czekała na nas jeszcze obiadokolacja. Przetransportowaliśmy się do kuchni z jadalnią, gdzie zjedliśmy i znów wróciliśmy do schroniska, już mogliśmy iść spokojnie się wyspać.

Wstaliśmy o 7.00, aby zdążyć na śniadanie, które było za godzinę. Spotkaliśmy się wszyscy na parterze, po czym wyruszyliśmy na nasze śniadanko. Gdy nasze brzuszki były już pełne, pojechaliśmy do Oświęcimia gdzie zwiedzaliśmy obozy Auschwitz oraz Birkenau, to było niezapomniane przeżycie. Pani przewodnik opowiadała nam całą historię tych obozów i co tak naprawdę tam się wydarzyło, to smutna i drastyczna historia. Warto wiedzieć co się wydarzyło w tych obozach. Były tam wzruszające i smutne chwile. Po całym dniu zwiedzania Auschwitz oraz Birkenau wróciliśmy do Krakowa i pojechaliśmy prosto do schroniska, gdzie potem poszliśmy na obiadokolację. Po posiłku przeszliśmy drogę do naszego schroniska, w którym nocowaliśmy i poszliśmy wypoczywać i zbierać siły na kolejny dzień.

Trzeciego dnia, w środę: standardowo- po śniadaniu, przejechaliśmy naszym wesołym autokarem pękającym od rozmów i hałasów na Kazimierz. Zwiedzaliśmy miejsca w dzielnicy żydowskiej, a

w szczególności synagogi. Następnie przeszliśmy do kościoła na Skałce, po krótkiej przerwie na posiłek przejechaliśmy do Kopalni Soli w Wieliczce- jest to naprawdę wspaniałe miejsce, które jest warte zwiedzenia, w kopalni prawie wszystko było wykonane z soli (dla pewności można by było nawet spróbować). Po prawie czterogodzinnym zwiedzaniu Wieliczki i przejechaniu do schroniska oraz zjedzeniu obiadokolacji, w końcu mogliśmy się położyć spać w naszych pokojach i się pozytywnie naładować na kolejny już przedostatni dzień czyli czwartek! Mieliśmy wolną "światlicę" w schronisku gdzie były piłkarzyki i można było spędzić miło razem wieczorny czas przed spaniem!

Wstaliśmy wszyscy i po uszykowaniu się oraz śniadaniu wyjechaliśmy do Zakopanego, poszliśmy do Tatrzańskiego Parku Narodowego, jednym słowem było cudnie, jeśli lubisz naturę- wodospady, rzeczki pośród wysokich drzew, to na pewno coś dla Ciebie! Jednak był także minus, błoto. Gdy szliśmy po drodze i padał w dodatku deszcz, zrobiło się takie błoto, że się poślizgnęło kilka osób i było w błocie. Na szczęście mieliśmy buty i skarpety na zmianę, uff. Z Tatrzańskiego Parku Narodowego przejechaliśmy na Krupówki, gdzie mieliśmy dużo czasu wolnego, mogliśmy wtedy właśnie kupić pamiątki, oscypki lub iść coś zjeść czy nawet pochodzić i zagłębić się bardziej. Szczęśliwi mieliśmy wracać do schroniska, no właśnie, mieliśmy! Autobus niestety nie wytrzymał! Gdy wracaliśmy coś się stało z naszymi poduszkami autokaru. Była ok. 19.30. Pan kierowca nas zawiadomił że nowy przyjedzie za 2 godziny! A jeszcze nie przejechaliśmy nawet połowy drogi z Zakopanego do naszego punktu, w którym śpiemy. Po 30 minutach przyszedł Pan od nowego busiku. Podzieliliśmy i wsiedliśmy w 2 mniejsze busy, my wracaliśmy już na szczęście do schroniska, a nasz autobus do naprawy.

W busie śpiewaliśmy i żartowaliśmy ze sobą.

Gdy wróciliśmy po takiej przygodzie z autokarem w roli głównej na obiadokolację i wróciliśmy do pokoi, to nic tylko położyć się spać.

Obudziliśmy się i musieliśmy spakować oraz wykwaterować, bo to już niestety był nasz ostatni dzień- piątek. Po wykwaterowaniu ze schroniska przejechaliśmy do Sukiennic i oglądaliśmy dzieła słynnych malarzy, były piękne! Potem mieliśmy czas dla siebie, czyli mieć okazję kupić ostatnie rzeczy przed drogą powrotną do domu. Wszyscy się zapakowaliśmy do już na szczęście naszego całego i dokładnie sprawdzonego autobusu, i ruszyliśmy. W drodze powrotnej było standardowo kilka postojów, oglądaliśmy film i oczywiście spaliśmy.

Dojechaliśmy szczęśliwie do Gardna około godz. 23.00. Biliśmy ogromne brawa dla naszych świetnych opiekunek, naszego Pana przewodnika, oraz Pana kierowcy. Było ogromnie dużo przygód na tej wycieczce takich jak alarm przeciwpożarowy z rana oraz przygody z Panem kierowcą, który często trąbił! Kraków jest cudownym i pełnym zabytków miejscem do zwiedzenia, warto go zobaczyć choć raz!

Przygotowała Zuzanna Porowska

Dlaczego woda jest tak ważna?

Woda stanowi ponad dwie trzecie masy ludzkiego ciała. Wszystkie komórki potrzebują wody do przeprowadzenia szeregu procesów warunkujących prawidłowe funkcjonowanie organizmu.

Woda:

- transportuje substancje odżywcze
- pomaga w usuwaniu produktów przemiany materii
- reguluje temperaturę ciała
- ochrania narządy wewnętrzne
- tworzy krew, ślinę i płyny otaczające stawy
- pomaga zapobiegać zaparciom i łagodzić je, przenosząc pokarm przez jelita

Przyjmuje się, że dla prawidłowego przebiegu procesów życiowych, powinniśmy wypijać średnio 1,5-2 litrów wody dziennie, przy czym zapotrzebowanie organizmu na wodę wzrasta wraz z wiekiem, wzrostem temperatury otoczenia oraz wysiłkiem.

Woda dostarczana jest organizmowi w formie:

- płynnej (woda, napoje) – ok. od 1,0 do 1,5 litra dziennie
- pokarmów stałych (głównie owoce i warzywa) - ok. 0,5-1,0 litra dziennie

Ale organizm także traci wodę:

- w trakcie oddychania i pocenia – ok. 1,0-1,2 litra dziennie
- w procesie wydalania, z moczem i kałem – ok. 1,0-1,2 litra dziennie

Jeśli ilość traconej wody jest większa od ilości wody, która jest dostarczana organizmowi, następuje transport wody z komórek do przestrzeni pozakomórkowej. Pojawia się wówczas odwodnienie organizmu, które objawia się m.in.: intensywnym uczuciem pragnienia, ograniczeniem wydzielania śliny i wysychaniem jamy ustnej, rozdrażnieniem, spadkiem apetytu, osłabieniem sił fizycznych, spadkiem koncentracji.

Ile pić wody?

Przyjmuje się, że człowiek powinien dostarczać 1 ml wody na 1 kcal spożywanego pokarmu lub 30 ml na 1 kg (albo 1litr na 30kg) masy ciała, co daje 1,5 – 3,5 li-

Przygotowała Zuzia Stasiuk

Redakcja gazetki szkolnej:

Aleksander Cierlecki (7a) — redaktor naczelny

Zuzanna Porowska (7 a)

Norbert Leśniak (6 a)

Kornelia Miarowska (6 a)

Zuzanna Stasiuk (6 a)

Anastazja Szostek (6 a)

Wiktoria Kowalewska (7 a)

Grzegorz Marciniak (6 a)

Maja Świrbut (4 a)

Marika Marczuk (5 b)

Opieka — Agnieszka Drabik